

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruno temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročilna za celo leto 8 krun, za pol leta 4 krun, za četr štiri leta 2 kruni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Slovenska podjetnost, vzdrami se!

Lep dogodek se pripravlja za vse Slovane. Čez leto dni se otvori v Petrogradu vse-slovanska razstava. Odbor najuglednejših slovanskih mož vabi vse slovanske narode in torej tudi Slovence, da sodelujejo pri velikem podjetju. Proslavi naj se ob tej priliki delavna dlan slovanskega prebivalstva od Kamčatke tja do naše slovenske Adrije. Tekmuje naj s svojimi pridelki poljedelec in vinogradnik iz slovenskih in hrvaških pokrajin nasproti pridelovalcu sirovin iz neskončnih poljan neskončne ruske države. Podjetni češki obrtnik in industrialec bode v družbi slovanskih bratov iz Balkana in Ilirije na ruskih tleh s svojimi izdelki sijajno dokazal pred milijoni radovednih prišlecev, kaj premore slovanska dlan, kako daleč je dospela slovanska podjetnost.

Naši bralci so tako olikani, da zadostuje, če se tudi samo s par besedami dotaknemo velikega pomena razstav. Na razstavah izločijo, če so poljedelske, poljedelci, če so obrtniške, obrtniki, če so umetniške, umetniki, in če so splošne, vsi ti in še drugi pridelovalci in izdelovalci svoje raznovrstne pridelke in izdelke.

Da se take razstave dobro obnesejo, v ta namen se žrtvujejo v prvi vrsti razstavljalci sami, v drugi vrsti občine, okraji, dežele in države, nadalje vsi, ki želijo, da se vzbudi zanimanje za domače pridelke in da se vzbudi duh podjetnosti in čim dalje večjega napredka v vseh ljudskih vrstah. Množice priromajo pa iz vseh delov sveta, ogledujejo razstavo in se vse napredka drugih ter se na razstavi poučijo, česa še treba, da se izboljša tudi pri vsakem, ki je še zaostal za drugimi, njegova obrt in torej njegov vir dohodkov. V tem spoznanju in s tem namenom prirejajo razstave že od nekdaj dežele, narodi in posamezne stroke. To je pomen razstav, kakoršne smo videli tudi v zadnjih letih, recimo n. pr. v Zagrebu, v Pragi, na Dunaju in zlasti v velikanski obliki v Parizu. Podoben namen in pomen ima pa tudi za nas Slovence vseslovanska razstava v Petrogradu, o kateri danes že tretjič v našem listu govorimo.

Za nas štajarske Slovence je zadeva, o kateri tu govorimo, v mnogem oziru še prav posebne važnosti. Saj nam je vsem znano, da so v naši deželi dani razni pogoji za lep razcvet mnogih panog gospodarstva. Saj pa na drugi strani vidimo, da je kljub temu sirovinška produkcija in obrt in trgovstvo in industrija še na jako šibkih nogah, takorekoč še le v povojih. Slednjič pa tudi izprevidimo, da je podlaga boljše narodne bodočnosti ta, da se dvigne poljedelstvo, da se pa v zdravem soglasju čim višje dvigne in okrepi tudi slovenska obrt in trgovina, z drugimi besedami, da se ojači oni živelj, ki je poklican pridobiti nam zopet potujčena naša mesta. V tem oziru pravi slavni vseučiliški profesor Gumpłowicz, da bomo Slovenci pravzaprav še le tedaj v pravem pomenu besede postali narod, ko ne bomo več samo plemo kmetovalcev, ampak ko bomo imeli tudi naravno meščanstvo.

Slovanska svetovna razstava v Petrogradu bode pomenljiva za nas Slovence v prvi vrsti zategadel, ker bomo vse slovanske obrtne in trgovske sloje lahko opozorili na pridelke in izdelke naših dežel in na neizmerno trgovsko ugodno lego naše slovenske zemlje. Ob enem bodo izprevideli naši podjetniki, kje jim je po svetu iskati ugodnih trgovskih zvez za bodočnost, in iz ust do ust se bodo lahko domenili z naprednejšimi strokovnjaki o pomočkih za povzdigo naših gospodarstev. V drugi vrsti važne so priprave za to razstavo že zategadel, ker bodo te priprave za nas dobra šola, ako bočemo v dohodni dobi misliti sami na prireditve podobne, četudi skromnejše razstave na slovenskih tleh, kar mora biti ideal iz narodnih vzrokov zlasti nam štajarskim Slovincem. Slednjič bodo te priprave velikega pomena za organizacijo naših producentov, obrtnikov in trgovcev, ki se neizogibno mora začeti v najkrajši dobi. Dobiti moramo pregled čez vse, kar že imamo, in čez vse prilike, ki se razvoju našega narodnega gospodarstva ponujajo. Poprimimo se te prilike, da dženemo z drugimi besedami neko temeljito enketo o našem gospodarstvenem in socialnem položaju. V tem smislu bode klical naš list vse zavedno štajarsko Slovenstvo na važno delo in upamo, da bomo z združenimi močmi položili ob tej priliki neomajljiv temeljni kamen za toli potrebno stavbo, za organizovano napredovanje štajarskih Slovencev v gospodarskem in narodnem oziru.

Vzdrami se torej, slovenska podjetnost, po vseh koncih in krajih naše domovine. Premisljajte za zdaj vsi, ki pridelujete imetke na slovenski zemlji, na kak način bote najlepše proslavili sebe in slovensko ime. Izkažite se, slovenski obrtniki, da nismo mi zadnji na svetu. Ko bote pa drdrali vi, katerim je pri srcu naša lepša bodočnost, s svojimi proizvodnja petrograjsko slovansko razstavo čez neizmerne in nedogledne planjave in nižave ruskega carstva, takrat pijte iz te neskončnosti tudi smisel za neskončnost in nedoglednost naših nalog v družbi in v narodu. Nasrkajte se podjetnosti, oborožite se s pogumom, ki bode v živahnem tekmovanju z našimi sovražnimi sosedi privedel slovenski narod k slavi in zmagi!

Celjski „Studentenheim“ — konsumno društvo.

Naravnost nerazumljivo je, kako kratko vidni so celjski obrtniki, da se dajo od celjske nemškofanatične stranke zlorabljati za vse nemške burke, ki jim samo škodujejo. To je tembolj nerazumljivo, ker v Celju vladajoča stranka s svojimi zavodi nemškim obrtnikom v pravem pomenu besede kruh iz ust krade. Danes hočemo dokazati, da n. pr. ustanovitev nemškega „Studentenheima“ celjskim obrtnikom nele ni nič koristila, ampak da jim celo dela občutno gospodarstveno škodo.

Celjski meščani se otožnega srca spominjajo onih časov, ko o živem nemškem fanatizmu v Celju še ni bilo sledu. Takrat je bila tudi celjska gimnazija za Celjane lep vir dohodkov, saj skoro ni bilo rodbine, ki bi ne imela

na stanovanju in hrani kakega dijaka. Dijaki so z občevarjem v rodbinah v družabni izobrazbi marsikaj pridobili, dotične rodbine pa tudi niso trpele škode. Čeravno od dijakov niso imele bogve kakšnega dobička, vendar jih oskrbovanje tudi ni stalo niti mnogo truda niti mnogo časa in za oni prosti čas, kar so ga posvetili mimo grede ob enem tudi za oskrbo svojih dijakov, bile so dobro poplačane. Pri vsem tem so imeli mesarji, trgovci, krojači in vsakovrstni drugi obrtniki stalne odjemalce, kar je za vsakega malega obrtnika, kakor znano, neizmerne važnosti.

Dandanes je to vse drugače. Nemci so z velikanskim krikom bobnali po vsi Avstriji in Nemčiji za nepotrebnim „Studentenheim“. Dobili so res toliko beraških darov iz dveh cesarstev, da so postavili v slovenski okolici celjski ono klavarno poslopje, ki nosi klavni napis „Deutsches Studentenheim“. Dajali so v vse nemške liste vabljive reklamne članke, naj pošiljajo zagrizeni Nemci svoje otroke v „Studentenheim“, zraven tega naj pa zanje mastno plačujejo. Ta reklama je bila res že tako umazana, kakor če kak žid v časopise da neznanilo, da proda za par kron 25 najdragocenejših predmetov in zraven še dobro idočo uro. In res ni bila ta reklama brez vsega uspeha! Ni dežele v našem cesarstvu, od koder bi ne bilo v celjskem „Studentenheimu“ kakega duševnega revčeka, katerega gmotno bogati, a duševno revni očerje pošljejo v Celje, da bi tamkaj pomagal nemški „živelj“ krepiti in obenem po milosti profesorjev tudi za nizko ceno študije dovršili.

Kaj pa k vsemu temu pravijo celjski meščani, zlasti celjski obrtniki? Bridko tožijo po onih zlatih časih, ko v Celju še ni bilo besne agitacije za prusko politiko in zoper žepe celjskih obrtnikov. Zdaj stanujejo vsi premožnejši nemški dijaki v „Studentenheimu“, imajo tam nekakšno konsumno društvo, kjer so preskrbljeni z živili in z vsemi potrebščinami, kar ima ta nevarni konsum vse v svoji lastni režiji. Kako lepo bi rada marsikatera ubožna rodbina preskrbela kakega dijaka, ki v „Studentenheimu“ stanuje za 30 glid, mnogo ceneje! In vendar bi pri tem tudi obrtnikom šlo dobro, ker bi lahko dotičnim rodbinam vsled tega lahko več prodajali! Zdaj pa ne dobijo obrtniki nič, rodbine nič in kakor budomušni jeziki pravijo, oskrbljenci „Studentenheima“ tudi duševno ne pridobijo s tamkajšnjo vzgojo mnogo.

Z eno besedo, celjski „Studentenheim“ ni nikakšna sreča za Celje, ampak je konsumno društvo, ki pomaga pripravljati gospodarski polom marsikateremu celjskemu obrtniku. In kdo je vsega tega kriv? Neumna agitacija za nemški nacjonalizem s strani celjske nemške stranke!

Celjske in štajarske novice.

(„Delavsko podporno društvo“ v Celju) priredi v nedeljo, dne 15. t. m. predstavo v korist „Delavskemu domu“. Natančnejše podatke o predstavi priobčujemo med društvenimi poročili. Opozarjamo pa slavno občinstvo na to, da se je „Društvo“ iz raznih vzrokov premislilo, in radi tega ne priredi predstave popoldne, temuč zvečer.

Kar se tiče zunanosti, bo „Društvo“ sledilo obče priznanemu vzgledu „Celjskega pevskega društva“, in bo ravno tako, kakor le-to poskrbelo, da se bo predstava začela točno ob napovedanem času in da se igra ne bo motila valed prihoda zakasnelih udeležencev. — Zatrjevali smo že toliko in tolikokrat, da je „Delavsko podporno društvo“ gotovo eno najvažnejših društev za probujo in napredek slovenskega življa v Celju in izven Celja, zato se nam zdi skoraj nepotrebno, da zopet in zopet opozarjamo slavno občinstvo na prireditve tega društva, ali po pregovoru „kamen do kamna palača“ pa le apeliramo na narodno zavest štajarskih Slovencev z upanjem, da ne bo nihče izostal, kdor ima le količkaj narodnega čuta v srcu. Z mnogobrojno udeležbo, ki bo zagotovila „Društvu“ čim večji prebitok, bomo pridonesli vsak svoj, če tudi majhen, kamenček k zgradbi „Delavskega doma“, ki ima združiti v svojih prostorih narodno organizirano slovensko delavstvo, ki nam bo v našem težkem boju z našim zagrizanim sovražnikom najtrdnjša opora. Vsi sloji našega občinstva morajo biti v nedeljo združeni v dvorani „Narodnega doma“. Tega se nadejamo, to trdno pričakujemo, to zahteva naša narodna dolžnost! Da torej ne bomo nikogar pogrešali.

(Še enkrat torej na plesišče, mladi svet! Kakor vsako leto zaključila bode tudi letos v Celju vrsto pustnih zabav sokolska maskarada. Kakor je pa ta večer vsako leto nadkriljeval po svoji pristrčnosti vse slične prireditve, tako se nam obeta še posebno letos, ko se vrši v „deveti deželi“. Slikar Šubic s svojimi sodelavci jamči, da bode celjski „Narodni dom“ dne 22. svečana t. l. zvečer res ves v opravi devete dežele, tembolj ker so razne zanimive skupine naznanile svoj prihod. Kdor je v dvorani zaradi maske, katera bi bila najcenejša in bi vendar njemu najbolj prijala, obrni se ustno ali pismeno na imenovanega gospoda, ki mu bode svetoval, a tudi varoval uradno tajnost. Vabil se je mnogo razposlalo po vsem slovenskem Štajarskem, toda niti ob največji paznosti ni nikakor mogoče, da bi se pomotoma kdo ne izpustil. Kdor torej vabilo želi, oglasi se v pisarni celjske posojilnice in ustreže se mu. Vabimo torej še enkrat na naše plesišče v „deveto deželo“, po tem večeru pristrčnosti in veselja vabili bomo vas pa zopet, da s čilimi močmi gremo združeno tudi na resno delo za narod in družbo.

(Plesni venček slovenskih trgovskih uslužbencev) je zbral v nedeljo zvečer v dvorani „Narodnega doma“ cvet celjskega občinstva; celjskega, pravimo, kajti resnici na ljubo moramo reči, da smo z dežele pričakovali mnogo večje udeležbe, posebno iz Savinjske doline. Ali vključ temu, da se zunanji kolegi naših prirediteljev niso odzvali vabilu v tolikem številu, kakor je bilo pričakovati, vključ temu, da smo pogrešali marsikaterega posameznika, je bil venček vzlic temu prav dobro obiskan, kajti celjsko občinstvo je vedelo ceniti prireditve naših narodnih trgovskih uslužbencev in je napolnilo dvorano. In gotovo ni bilo nikomur žal, kajti že na stopnišču je nudila dekoracija (g. Benčan) prihajal cem pravi vžitek. Ob vhodu v dvorano so izročevali damam okusna darila, v dvorani je pa oko obstalo na krasnih dekoracijah pod galerijo (g. Pregrad) in na odru (g. Sudic). Rekli smo, da je bil ples dobro obiskan, in pri prvi četvrtki je bilo premalo prostora. Sploh pa je najboljši dokaz za številno udeležbo, da je zadnja četvorka ob štirih zjutraj plesala 34 parov. Ples se je vršil, ako se nam izraz dovoli, prav po domače, brez pretiranosti, brez razločka visoko zgoraj in nizko doli, kajti vključ temu, da so bile vse najboljše celjske narodne rodbine zastopane, vključ najizbranejšim toaletam, ki so na zunaj podale venčku značaj elitnega plesa, smo se čutili popolnoma domače. Občinstvo je gotovo hvaležno prirediteljem za krasni večer, in nadejamo se, da bo mnogobrojna udeležba pri letošnjem venčku tudi v prihodnje napotila naše trgovske uslužbence, da prirede zopet svoj ples; nadejamo se, da bo plesni venček slovenskih trgovskih uslužbencev postal vsakoletni najprijetljivejši zabavni večer celjskih Slovencev. Zato kličemo i prirediteljem i udeležencem: „Na

svidenje pri drugem plesnem venčku celjskih slovenskih trgovskih uslužbencev!“

(Drugi zaupni shod v okolici celjski.) Predvčeraj se je vršil nov shod v celjski okolici. V Ostrožnem se je zbralo lepo število samih vplivnih okoličanov. V zaupnem razgovoru se je podrobno razpravljalo o vseh nujnih točkah narodnega programa in so vsi zborovalci z navdušenjem sledili govornikom političnega društva „Naprej“. Sklenilo se je začeti neizprosni boj zoper zvižaje celjskih nemčurjev in zlasti z vsemi močmi delovati za ojačenje slovenske obrti in slovenskega trgovstva.

(Prismojenost celjskih Nemcev.) Celjski Nemci so od dne do dne bolj prismojeni. V svojem listu, ki ni nič drugega nego nekaka klistirka za živce znorelih nemčurjev, očitajo Slovence, da je igra „Pri belem konjičku“ iz nemščine prevedena. Če bi celjski Nemci sploh bili ljudje, s katerimi se pameten človek pričaka, priznati bi morali, da izmed vseh knjig, iger itd., ki so v nemškem jeziku pisane, niso spisali niti eno tretjino Nemci, ampak da so predstavljene iz ruščine, francoščine, angleščine itd. Mi Slovenci naj bi pa ne skrbeli zato, da se v naš jezik prestavi iz tujih slovstev kar nam ugaja! Povsod so pisatelji ponosni na to, če se kak njihov spis prestavi v kak tuj jezik, ker je to znamenje, da ta spis kaj velja, ker ga različni narodi cenijo. Toda celjskim Nemcem kaj takega praviti! — Zato pa pravimo, ne občujte s takimi bedaki, če hočete ostati pri zdravi slovenski pameti!

(Gospodarstvena politika celjskih Nemcev.) Celjski obrtniki brez razlike narodnosti izražajo svojo zadovoljnost, da smo začeli ostro presojevati gospodarstveno politiko celjskih Nemcev. Kaj „Stadt Wien“ pomeni, ve zdaj v Celju že vsak človek, da je neumnost rovat zoper slovensko gimnazijo, tudi to postaja treznim ljudem jasno. Prijavili bomo pa še prav zanimive skrivnosti o gospodarstvu v mestni hiši. Vlada joča kazinska stranka nas zdaj še prezira in se jezi samo na tihem. Naš namen pa ni samo to, da bi stranko, ki živi o volilnih sleparijah, samo jezili. Vsakega narodnjaka sveta dolžnost je, poučevati nevedneže osebno o pogubnosti delovanja celjske nemčurske stranke. Morebiti je še med to nesrečno zapeljano maso vendar kaj mislečih ljudi, ki bodo pravočasno zapustili potaplajočo se nemško ladijo. Nam bi to bilo po volji. No, v nasprotnem slučaju smo pa mi tudi lahko mirni. Potem vsaj nihče ne bode smel pričakovati od nas usmiljenja, če pride vsled svoje nespameti — na kant.

(Razburjenost celjskih Nemcev srečno premagana.) Vsem avstrijskim državljanom naznanjamo veselo vest, da se je razburjenost celjskih Nemcev zaradi nakupa cerkvenega zemljišča s strani Slovencev srečno podela. Dokaz temu je zadnja številka celjskega nemškega lističa, ki je že tri tedne gromel — klavirno gromel — zoper prodajalca, celjskega opata, in zoper kupce — celjske Slovence. Zadnja številka ne omenja niti z besedico več te zadevice, ki je tri tedne kakor črn oblak visela — v megleni domišljavosti celjskih in drugih Prusakov — na avstrijskem političnem obnebu. Zdaj bode le treba čakati spet nove ugodnejše prilike, da se svet zopet opozori na celjske Norimberžane in njih perijodično razburjenost, če jim Slovenci ne bodo dotlej že korenito ozdravili bolnih živcev. Pri pomnimo pa, da vlada tu splošno mnenje, da je s ponesrečenjem razburjenja celjskih Nemcev v prvi vrsti udarjeno graško namestništvo, kajti pravi se, da se je baš iz graške namestniške palače vprizorila ta najnovejša celjska burka (ne burja).

(Hinavstvo celjskih Nemcev.) Že nekaj tednov ne najdejo nemški listi primernejše snovi, nego da pišejo o velikanskem razburjenju celjskih Nemcev, ker so bili s prodajo znanega cerkvenega zemljišča baje globoko užaljeni v svojih najsvetejših čustvih. Kakor smo že zadnjič naznanili, so baje zlasti celjske dame že kar začele hirati od same žalosti zaradi oskrunjenega spomina njihovih očetov. Toda kaj se je zgodilo? Celjski opat, katerega že nekaj tednov grdi vse nemško časopisje kot največjega sovražnika celjskih Nemcev, ta dobri opat je pred nekaj leti

dovolil celjskemu nemškemu olepševalnemu društvu na zdaj prodanem zemljišču saditi drevesca. Zdaj ko so opata za to dobroto že nečuvno oblatili, domislili so se naenkrat zopet ti nemški kavalirji zasajenih drevesc, ki so zdaj že dorasla v velika drevesa. Oni ljudje, ki so najhujše vpili zoper oskrunjenje prejšnjega pokopališča, začeli so zdaj prvi rovarsko delo na istem zemljišču, zaradi katerega je baje vse celjsko nemštvo v svojih nežnih srcih tako kruto užaljeno. Akoravno bi slovenski kupci zemljišča v tem oziru imeli še tudi kako besedico, vendar se niso uprli izkopavanju teh dreves od strani nemškega društva. Omenjamo pa to dejstvo zategadel, da navedemo nov dokaz o neodkritosrčnosti in o dobičkarstvu celjskih Nemcev. Prej so vpili, zdaj prvi začnejo brskati v zemlji, kjer so že pred 30 leti strohnili njihovi in naši očetje. Po časopisih bljujejo ogenj in žveplo na opata in Slovence, na drugi strani se pa ne obotavljajo uživati dobrot, katere jim prepuščajo dobrosrčni opat in toli sovraženi Slovenci. Takšni so, ne posnemajte jih!

(Kmetje, ne trpite sirovosti celjskih Nemcev!) Pred nekaj dnevi se je peljal neki kmet z vozom po eni izmed celjskih ulic. Ker ni vozil popolnoma pravilno, ozmerjal ga je neki znani celjski Nemec javno pred vsemi ljudmi: z najgršimi psokami, mesto da bi ga prijazno poučil. Pozivljamo kmete, ki prihajajo v Celje, naj kaj takega nikakor več ne trpijo. Če komu ni kaj prav, lahko se pritoži, nima pravice sirovo žaliti kmetov, od katerih mesto itak živi. Zapomnite si drugokrat take siroveže in jih naznanite sodišču, da se bodo pri ričetu učili, da se morajo tudi nasproti slovenskemu kmetu dostojno obnašati.

(Narodna požarna bramba za Celje in okolico.) Sklenilo se je takoj ustanoviti narodno požarno brambo za Celje in okolico. V vseh narodnih krogih vlada za to podjetje veliko navdušenje. Načelstvo prevzame gospod J. Sušnik, graščak na Lanovžu. Nadejamo se, da bode pomenila ta požarna bramba tudi junaško brambo slovenskih pravic nasproti vsiljivemu nemštvu.

(V celjski okolici vre.) Vled izvenredne objestnosti celjskih nemčurjev začelo se je slovensko ljudstvo možato na lastne noge postavljati. V nedeljo, 1. svečana so se zbrali najznačajnejši narodnjaki iz okolice k zaupnemu posvetovanju. Sklenilo se je nadaljevati posvetovanja o vseh potrebnih korakih še na nadaljnjih zaupnih shodih. V vsi okolici prevladuje misel, da se ne sme pripustiti, da bi nemčurski stranki greben preveč zrasel. Mesto okolico samo izkorišča, ne stori pa zanjo prav ničesar, ampak jo hoče samo oškodovati. Za brv pri Grenadirju čez Savinjo, Celje ni dalo krajcarja, akoravno jo bode mestno prebivalstvo ravnotako ali še bolj rabilo nego okoliško. Iz vseh strani je mesto obdano z mitnicami in vsakdo, ki se pripelje v mesto, mora se drago odkupiti kakor v srednjem veku trgovci, če so šli s svojim blagom mimo grajščin roparskih vitezov. Zadnje dni so se vrgli celjski luterani s svojo grabežljivo roko na prej cerkveno zemljišče, ki leži v celjski okolici, ter bi radi preprečili, da ostane v slovenskih rokah. V nadaljnje nasičenje svoje grabežljivosti hočejo odtrgati okolici cinkarne in s tem pripraviti okolico ob 40000 gld. vsakoletnih prispevkov k občinskim dokladam. Zadevo stavbe okoliške šole že čez 10 let baš celjski Nemci v zvezi s svojimi graškimi pomagači zavlačujejo, tako da je sto in sto slovenskih otrok prisiljeno hoditi v nemške šole. In zdaj nazadnje so se jim začele že zopet cediti sline po zastopstvu v občini okolici celjski. No, vi celjski prevzetneži, na vse te sovražnosti vam okoličani ne bodo ostali dolžni odgovora! Ne ena sama ped okoliške zemlje ne bode vam prišla več v roke. In če boste napredek nas okoličanov v šolskem oziru še nadalje skušali zadrževati, no, potem se pa le začnite pravočasno spominjati, da napuh gre pred padcem! Marsikaj nam v zvezi z nemško strahovlado graško in dunajsko zabranite, da bi se pa mi ne smeli združiti in se junaško potegovati za naše pravice, tega nam nikdar ne boste mogli prepovedati. Okoličani, naprej v boj za naše pravice! Nemčurji, roke proč od slovenske okolice celjske!

(Vojaški nabori) so pred vrati. Kakor običajno, bodo najbrž tudi letos pristojne oblasti razposlale večinoma le, ali pa tudi samo nemške pozivnice. Vsled tega opozarjamo vse one, ki bi dobili nemške pozivnice, da jih ne sprejmejo, temuč zavrnejo s pristavkom, da zahtevajo slovenske pozivnice. To bi bilo dobro, ako bi se niti tedaj, ko se gre za naš davek v krvi, ne spomnile višje oblasti, da smo Slovenci. Ako store vsi naši naborniki tako kakor smo rekli, smo prepričani, da se bodo v prihodnje višje oblasti vendar-le spametovale.

(Zopet nov slovenski doktor.) Danes je bil promoviran na graški univerzi gosp. Tone Gregorec doktorjem vsega zdravilstva.

(„Kmetijska zadruga za Spod. Štajarsko & Žalcu“) naznanja, da zamore svojim članom oddati umetna gnojila v vrečah po 100 kg po sledečih cenah: Stassfurtski kajnit po 5 K 20 v, 20%, koščeni superfosfat po 11 K, 20%, žvepleni amonijak po 36 K; — vendar mora vsak naročiti do 20. februarja t. l. pri navedeni zadrugi, da si zamore nje ravnateljstvo poprej preskrbeti zadostno množino navedenih gnojil. Po preteku tega obroka dobi vsak naročnik naznanilo, kdaj naj pride po naročeno gnojilo, katero se plača pri prejemu.

(Okrajno glavarstvo v Konjicah) bo začelo poslovati s 1. oktobrom t. l.

(Brežice) Poljedelsko ministrstvo in štajarski dež. odbor sta dovolila za l. 1902 po 2030 K nagrade manj premožnim, vendar marljivim vinogradnikom, kateri so po trtni uši uničene vinograde vnovič z ameriško trto nasadili in vzorno obdelali. Od tega zneska je dobil okraj Kozje in Sevnica 1750 K, katere je okr. glavar iz Brežic, gosp. pl. Vistarini, med 25 vzornih vinorejcev razdelil. Vrlim kmetom je ta dar dobro došel, kajti omenjena okraja sta bila zadnja leta od mraza in toče večkrat poškodovana.

(Še eno hranilno in posojilno društvo) Z veseljem smo izvedeli baš pred sklepom lista, da se je po prizadevanju gosp. Jošta in drugih trezno mislečih narodnjakov ustanovila prejšnji petek tudi v Kozjem slovenska posojilnica. Po drobnosti o ustanovitvi in načelstvu prihodnjič! Za danes izražamo le srčno željo, da bi poslovala v blagor naroda!

(Hranilnica in posojilnica v Rogatcu.) Po dolgotrajnem prizadevanju posrečilo se je g. dr. Ivanu Dečko v Celju, odstraniti ovire, katere so dozdaj ovirale ustanovitev prepotrebne posojilnice v Rogatcu, v tej tako važni postojanki na Sotli. Storil se je v četrtek, dne 5 t. m., odločilen korak. Sešli so se odlični možje iz Rogatca in bližnje okolice na pogovor. G. dr. I. Dečko in revizor „Zveze slovenskih posojilnic“, g. Jošt, sta razložila pomen in način osnivanja posojilnice v Rogatcu, na kar se je enoglasno sklenilo osnovati tak zavod pod imenom „Hranilnica in posojilnica v Rogatcu, reg. zadruga z neomejeno zavezo“, katera bo — osnovana po rajfeizenovem načinu. Zadruga pravila so se koj podpisala in poverila, vloga za registrovanje pripravila ter prvo načelstvo izvolilo. To obstoji iz sledečih gospodov: Jos. Berlig, pos. in trgovec v Rogatcu, načelnik; Ignac Mikuš, posestnik v Tlakah, njega namestnik; odborniki pa: Simon Sekirnik, nadučitelj pri Sv. Jurju pod Donatom; Luka Trafenik, nadučitelj v p. pri Sv. Florjanu; Oroslav Kušec, posestnik v Tržišču; Jos. Dolšak in Franc Ducman, posestnika v St. Florjanu; za računsko pregledovalca: Janez Lesjak, posestnik v Brezovcu in Juri Fric, posestnik v Tlakah za njega namestnika. — Najel se je tudi takoj jako ugoden prostor v hiši načelnikovega namestnika g. Mikuša na glavnem trgu v Rogatcu. Kakor hitro bo zadruga vpisana v zadrugni register, začela bo svoj blagonsko delovanje. Želimo ji mogočen razcvet, za katerega nam jamčijo odlična imena izvoljenega načelstva.

(Tečaj za čevljarske mojstre v Gradcu) se odpre 23. t. m. in traja do 28. marca. Učne ure so od 1.—6. ure popoldne. Pouk je brezplačen.

(Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate) se imenuje tvrdka, katere zastopnik g. Robert Walland je sedaj potoval po Spodnjem Štajarskem. Našim trgovcem in slavnemu občinstvu priporočamo to tvrdko najtopleje, kajti dosedaj je že izplačala 4000 K dobička družbi

sv. Cirila in Metoda. Čemu podpirati tuje tvrdke ker nam domače nudijo dobro in ceno blago, pri čemur je pa še dobiček namenjen naši prepotrebni šolski družbi.

Druge slovenske novice.

(Osebnost) Računski asistent g. J. Jak pri fin. ravnateljstvu v Ljubljani je imenovan asistentom pri finančnem ravnateljstvu v Gradcu.

(Umrli je) v Ljubljani znani narodni trgovec g. Fran Terdina v 61 letu svoje dobe.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je zapustil načelnik žebjarske zadruge v Kropi, gosp. Luka Kenda, približno 4000 K. G. Kenda je bil vedno navdušen narodnjak in res škoda, da ga je smrt tako kmalu ugrabila. Pokopali so ga 4. t. m. v Ljubljani. Slava njegovemu spominu! — Družbino načelstvo je imelo 29. m. m. svojo sejo. Iz poročila o tej seji posnamemo, da je imela družba v minolem letu 34 262 K 74 vin. dohodkov in 35 332 K 43 vin. stroškov, torej 1069 K 69 vin. primankljaja.

(Iz vrbske okolice.) Učitelj — fabrikant nemških napisov. Na kaj učiteljski vse pridejo, če so prevneti za ljubo nemščino! Ne daleč od Vrbe imamo učitelja, ki dela napise na hiše, na križe, slika celo deščice, sevé vse v nemškem jeziku, ter jih obesi temu ali onemu rokodelcu nad dur. Ali je tako marljiv in prijazen? No, no! Marljiv in prijazen? sedanji učitelj? in celo kmetu, rokodelcu? Vzrok je drugi! Vrabci že čivkajo po vseh strehah, da stori učitelj to le zategadelj, da razširja v slovenski vasi blaženo nemščino. Najrajši bi celo vas z nemško barvo pomazal. Če pride tujec v našo slovensko vas, bo moral strmeti, da je na zuna nje vse tako pristno nemško! („Mir“)

(Pred tržaško poroto) na smrt obsojeni Josip Škrk, katerega je zagovarjal tržaški odvetnik g. dr. Gregorin, in ki je bil vsled odluke najvišjega sodišča, katero je obsodbo uničilo in v ponovno obravnavo delegiralo goriško porotno sodišče, pripeljan v Gorico, se je v zaporu obesil. Škrk bi bil v Gorici najbrž oproščen, ali pa bi bil dobil le majhno kazen, kar bi bilo za njegovega zagovornika, g. dr. Gregorina, primerno zadostenje za nesramne napade s strani tržaškega italijanskega časopisja. Tudi samomor Škrkov je „Piccolo“ že porabil v rezna sumničenja. Preiskava bo gotovo izkazala marsikaj, kar morda „Piccolo“ ne bo najbolj všeč.

(Porotna razprava) Dne 16. svečana t. l. se bo razpravljalo pred tržaškim porotnim sodiščem o tožbi gce Zofke Kveder proti odgovornemu uredniku „Edinosti“, g. Francu Godniku radi razžaljenja časti potom tiska.

(Čehi zopet na Slovenskem) V duhu bode prebivala v kratkem vsa najodličnejša češka narodna družba zopet na slovenski zemlji. V Pragi priredi „Sokol“ kakor vsako leto veliko pustno slavnost, katere se bode vršila takorekoč na Slovenskem pod imenom „Na Bledu“. Nastopili bodo gostje v narodnih nošah iz vseh slovenskih pokrajin, iz Gorenjskega, Dolenjskega, Štajarskega itd. Prostori, v katerih se bode slavnost vršila, izpremenjeni bodo pa s slikami in umetno okrasbo v slovenski Bled. Sto in sto olikanih gostov čeških govorilo pa bode z zanimanjem ta večer o Slovencih in o njihovi usodi in slovenski dijaki bodo poučili marsikaterega vplivnega Čeha o našem trpljenju in naših željah. To je zopet nov dokaz, kako pogostoma se naši bratje na severu cesarstva spominjajo Slovencev v resnih in veselih trenotkih kot naši pravi prijatelji.

Društveno gibanje.

(V korist „Delavskemu domu“ v Celju) se priredi v nedeljo, dne 15. svečana 1903 v dvorani „Narodnega doma“ v Celju „Občinski tepček“, burka s petjem v treh delih. Blagajnica se odpre ob 6. uri zvečer. Začetek točno ob 7. uri. Vstopnina: I. in II. vrsta 1 K 60 vin., III. do VI. vrste 1 K, ostale vrste 50 vin.; sedež na balkonu 80 vin.; stojišča 30 vin. Vstopnice ima iz prijaznosti v predprodaji Hribarjeva trgovina v Celju. Preplačila se hvaležno sprejmejo. Pri predstavi sodeluje pevski zbor „Delavskega podpornega društva“.

(Vabilo na plesni venček) strelnega kluba v St. Jurju ob juž. žal., ki se vrši v nedeljo, dne 15. svečana 1903 v gostilni g. Alojzija Nendi na. K plesu svira godba na lok. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K, obitelj 3 K. Odbor.

(Društvo „Kmetovalec“) v Gotovljah priredi dne 15. svečana 1903 ob 6. uri zvečer v gostilni g. Franca Malgaj veselico s petjem in šaloigro.

(„Pevsko društvo Braslovče“) priredi o priliki svoje desetletnice dne 15. t. m. v prostorih gostilne g. Fr. Grada v Braslovčah s prijaznim sodelovanjem šentjurskega tamburaškega društva koncert in gledališko predstavo. Predstavljal se bo šaloigra „Eno uro doktor“. Začetek ob 7. uri zvečer. Po koncertu in predstavi prosta zabava. K udeležbi vabi vljudno odbor.

(Čitalnica v Konjicah) priredi v soboto, dne 14. svečana 1903 v „Narodnem domu“ plesni venček. Vstopnina: za osebo 1 K, za obitelj 2 K. Začetek ob 8. uri zvečer. Svira al. Napolitanova godba. Čisti dobiček je namenjen „Dijaškemu domu“ v Celju.

(Iz Brežic.) V nedeljo, dne 25. prvsinca t. l. smo imeli brežiški Slovenci XX. predstavo diletantov brežiške čitalnice, ki se je jako dobro obnesla in je bila vkljub sibirski zimi, dobro obiskana. Obe veseligrigi „Bob iz Kranja“ in „Bucek v strahu“ ste bili izborni igrani, vsak posameznik je bil svoji ulogi avest, mimika je bila izvrstna; sploh se more torej reči, da naši diletantje zaslužijo vsestransko pohvalo, katero jim je občinstvo z navdušenim ploskanjem pripoznalo.

(Bralno društvo kapelsko) je na rednem občnem zboru izvolilo v odbor naslednje ude: g. Jakob Zemljič, predsednikom; č. g. M. Meško, blagajnikom; Jože Golob, knjižničarjem; č. g. J. Horjak in Ferd. Jurjevič, odbornika; učiteljica Ljudm. Poljanec, tajnica. — Društvo priredi dne 15. svečana t. l. ob 4. uri popoldne veselico s petjem, tombolo in poučnim govorom g. J. Beléta iz Maribora. Posebno radi govora g. J. Beléta, ki bo predaval o umni sadrjeji itd., pričakujemo prav obilo udeležbo.

(Iz Doła.) Tukajšnje bralno društvo priredi v nedeljo, dne 22. t. m. popoldne veselico v I. nadstropju „Posojilnice“. Igrala se bo burka „Bucek v strahu“, in iz prijaznosti bo sodeloval Sv. Katarina Hrastrnik Dolski kvartet na lok. Tudi nekaj pevskih točk bode, tako da bo spored prav raznovrsten. Po končanem sporedu bo v gostilniških prostorih g. Fr. Peklarja občni zbor bralnega društva, na katerega se vabijo vsi, ki so društvu naklonjeni.

(Bralno društvo v Studenicah) priredi v nedeljo, dne 22. svečana t. l. v prostorih g. Koropca veselico s petjem, godbo, srečolovom itd. Začetek ob polu 6. uri zvečer.

(Občni zbor ormoške čitalnice) se vrši v nedeljo, dne 15. svečana 1903, ob 11. uri popoldne v prostorih okrajnega zastopa. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Ivolitev predsednika in novega odbora. 3. Slučajnosti. Ako ob določeni uri ne pride za sklepčnost zadostno število udov, se vrši ob polu 12. uri drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu.

Politični pregled.

(Državni zbor) je v zadnji svoji seji dne 6. t. m. razpravljala o izpremembi državnozbornskega poslovnika. Razun par Nemcev, ki so zopet porabili priliko, da so napadli Slovence, so vsi govorniki zatrjevali, da jim je edino zato, da se omogoči državnemu zboru uspešno delovanje, da se onemogoči obstrukcija. Seveda pa mora to veljati za vse stranke in ne samo za Slovence, in manjšinam se mora zagotoviti svoboda govora. Predloga se je izročila odseku 48 članov.

(Tiskovni zakon.) Če se pri nas govori o tiskovnem zakonu, si mora pač človek predstavljati zakon, kateri bi bil morebiti na mestu takrat, ko je Gutenberg iznašel tisk, nikakor pa ne zakon, kateri naj bi urejeval tiskovne razmere v prosvetljenem dvajsetem stoletju. Vlada je že sama izprevidela, da se mora nekaj

storiti v tem oziru in lani meseca maja je prišla tozadevna predloga v drž. zbornico, toda stvar se je prav po avstrijsko zavlačevala. Vse mogoče stvari je obdeloval drž. zbor, samo tiskovnega zakona ne. Treba bi pač bilo, da bi se odločilni činitelji malo bolj zanimali za to velevažno stvar.

(Avstro-ogrška banka in Slovenci.) Zadnje dni so češki poslanci odločno nastopili z zahtevo, da se da v avstro-ogrski banki tudi češkemu narodu primerno zastopstvo. Kdor je zasledoval poslovanje tega od cele države in torej tudi od Slovanov z mnogimi privilegiji vzdrževanega zavoda, moral je z ogorčenjem opaziti, da je šla ta banka na roko le velikim kapitalističnim za vodom nemškim in madžarsko-čifutskim. Popolnoma je pa prezirala manjšo, med temi seveda tudi slovenske kreditne zavode. Kako pridemo do tega, da ta od države nadzorovani zavod služi le velikim nemškim in čifutskim koristim? Ali niso baš denarni zavodi, kakoršne imamo na Slovenskem, v prvi vrsti opravičeni, da se jih upošteva in podpira s cenim kreditom? Upamo, da bodo ob tej priliki tudi slovenski poslanci v zvezi s češkimi možgati nastopili v tej zadevi, ki je za naš gospodarstveni napredek velike važnosti.

(Vojaška predloga) nima na Ogrskem ravno preveč zagovornikov. Košutova stranka jo na pada z vsemi sredstvi, ki so se jih kdaj posluževale opozicijske stranke. Prišlo je že večkrat do prizorov, ki so precej podobni onim v avstrijski zbornici. Govornikom, ki govorijo za predlogo, očitajo izdajstvo domovine itd. Szell bo imel dokaj posla, predno bo predloga na varnem.

(Petko Karavelov umrl) Kakor poročajo listi iz Sofije, je dne 7. t. m. umrl veliki bolgarski rodoljub in priznani državnik Petko Karavelov. Bolgari izgube z njim morda, ki je mnogo žrtvoval za osvobodjenje in probujo svojega naroda.

(Ruski car in carca) potujeta v kratkem v Rim in sicer po morju ob francoskem obrežju. Na Francoskem delajo velike priprave v počast svojega slovanskega zaveznika.

Loterijske številke.

Trst, dne 7. svečana 1903: 40, 80, 79, 54, 51.
Linc. „ „ „ 35, 10, 68, 57, 29.

Vabilo

na

REDNI OBCNI ZBOR

„Posojilnice v Mariboru

registrirane zadruge z omejenim poročtvom“

kateri se vrši

v nedeljo, dne 22. svečana 1903

ob 3. uri popoldne

v združni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo nadzorništvu o letnem računu
2. Sklepanje o porabi čistega dobička.
3. Volitev ravnatelja.
4. Volitev dveh členov ravnateljstva.
5. Volitev nadzorništvu.
6. Razni predlogi.

V Mariboru, dne 1. svečana 1903.

(47) 1

Ravnateljstvo.

V dobrem prometu stoječa

gostilna, kantina

ali restavracija

se išče v najem ali na račun. Prevzamem tudi gostilno z malo prodajalno. V potrebnem slučaju založim tudi primerno kavcijo.

Cenjene ponudbe blagovolijo se naj poslati pod „DOBER PROMET“, poste restante Zagorje ob Savi, Krnsko. (51) 1

Gostilna se da v najem.

Zraven vrti in njive blizu kopališča. — Več pove upravništvo „Domovine“ v Celju. (42) 3-2

Vabilo

na

občni shod

„Kmetijskega in konsumnega društva v Laškem,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo ki se bo vršil

v nedeljo, dne 22. svečana t. l., ob 3. uri pop. v prostorih „Hranilnice in posojilnice“

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za leto 1902.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi

načelstvo.

NB.: Ako bi ob zgoraj imenovanem času ne bilo zadostno število udov, se skliče eno uro pozneje drugi ošni zbor, kateri bo sklepal veljavno, ne oziraje se na število udov. (44) 1

JANEZ BRIŠNIK v Ojstrovski vasi, pošta Sv. Jurij ob Taboru, sprejme (43) 3-2

opekarskega (ciglarskega)

palirja

za leto 1903. — Ponudbe do konca februarja t. l.

Učenca

spodobnega za trgovino mešanega blaga

sprejme J. RAZBORŠEK v Šmarinem pri Litiji (54) 4-1 na Kranjskem.

Prodaja

se enonadstropna, prostorna hiša,

v kateri se izvršuje že čez 40 let gostilniška obrt brez vsake konkurence, v trgu Šmarje pri Jelšah, kjer bode glavna postaja nove železnice. S to hišo se proda tudi gospodarsko poslopje, nadalje eden ali vrta in njiva za prikuhe in zelenjavi ter sadonosnik. Omeni se še, da ima ta gostilna tudi

oskrbovalno sprejetišče in postajo za plemenite konje ter velik vrt za konje voznikov.

Več pove lastnik

(52) 2-1

JANEZ ANDERLUH V ŠMARJU pri JELŠAH.

Prebolski rudnik

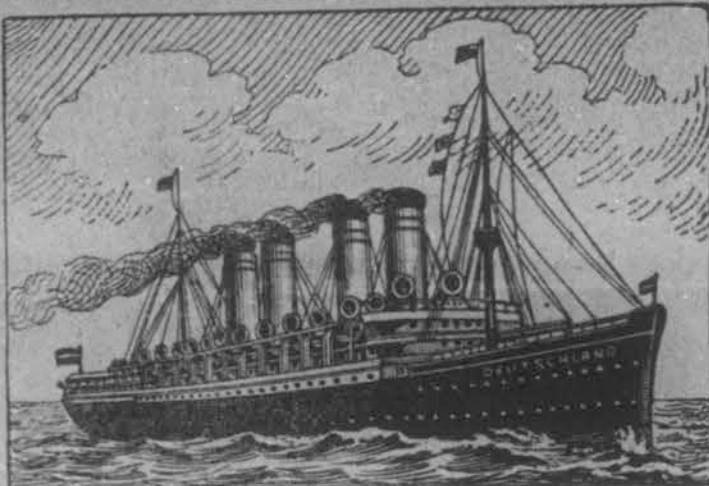
v Zabukovici.

Tvrda STOCKER, HOFFMANN & Comp.

(51) 4-1

prodaja

debeli premog (Stück) per met. stot. K 180
srednji premog (Mittel) „ „ „ „ „ 160
tako pri rudniku. Premog je vsak čas za dobiti.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Največje, najhitrejšje

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 62

le 6 dni.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljše železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, železne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, prabije in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinske posode, tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelove, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žilindra, najboljšje umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.